

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

«...ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν...»
Αρχιμ. Ευσεβίου Βίττη

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ

Κ Υ Ρ Ι Α Κ Η 2 0 Α Υ Γ Ο Υ Σ Τ Ο Υ 2 0 1 7

✿ Σαμουήλ προφήτου (1144 π.Χ.),

✿ Λουκίου μάρτυρος του βουλευτοῦ (γ' αἰ.).

«...ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν...»

Τι εἶναι ἡ ἄφεση; Εἶναι ἡ παραγραφή τῆς ενοχῆς. Ὄταν με συγχωρήσει ὁ Θεός, δὲν εἶμαι πια ἐνοχος, ὅπως πρῶτα. Φεύγει τὸ στοιχεῖο τῆς ενοχῆς ποῦ μου δημιουργοῦσε μιὰ οδυνηρὴ κατάσταση ντροπῆς καὶ ἠθικοῦ πόνου καὶ φόβου. Ἐδῶ ὅμως συμβαίνει κάτι ανεξήγητο. Ἀπὸ τὴν ἀμαρτία ποῦ ἔκανα δὲν χάνεται ἡ ἀνάμνησή της. Θυμάμαι καὶ πολὺ καλὰ μάλιστα τι καὶ πῶς τὸ ἔκανα. Λεῖπει ὅμως τώρα τὸ στοιχεῖο ποῦ με ἔκανε νὰ υποφέρω στὴν ἀνάμνησή της. Πρῶτα τὴ θυμόμουν καὶ υπέφερα καὶ βασανιζόμουν. Συντριβόμουν κατὰ τρόπον οδυνηρό. Τώρα μετὰ τὴν ἄφεση δὲν αισθάνομαι τὸ ἴδιο. Ἡ ἀνάμνηση τῆς ἀμαρτίας μού δημιουργεῖ ἄλλα συναισθήματα κι' ἄλλες καταστάσεις πολὺ διαφορετικότερες. Πῶς γίνεται καὶ φεύγει ἡ ενοχή; Δὲν ξέρω. Ἐνα μόνον ξέρω: πῶς τώρα δὲν νοιώθω ἐνοχος. Μου ἔφυγε τὸ σφίξιμο ἀπὸ τὴν καρδιά ποῦ με πίεζε σαν χαλύβδινη πρέσσα. Τὸ μυστήριο αὐτὸ τῆς ἐξάλειψης τῆς ενοχῆς μου τὸ διαφωτίζει τὸ μυστήριο τοῦ Σταυροῦ. Ὁ Σταυρὸς τοῦ Ἰησοῦ εἶναι ἡ ἐρμηνεία τῆς καινούργιας κατάστασης. «Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου...». «Τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ καθαρίζει ὑμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας...». Ἡ ἀγάπη τοῦ ουράνιου Πατέρα θριαμβεῦει με τὸ σταυρὸ τοῦ Ἰησοῦ. Ἡ ενοχή μου εἶναι καρφωμένη στὸ σταυρὸ τοῦ Γολγοθά. Καὶ ἐγὼ εἶμαι πια ἐλεύθερος. Καὶ ἡ ψυχὴ μου τραγουδάει τὸν ὕμνο τῶν ἀπελευθέρων Χριστοῦ: Σε εὐχαριστῶ, Πάτερ ουράνιε, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ!

Πολλοὶ ἄνθρωποι δὲν προσεύχονται γιὰ τὰ ἀμαρτήματά τους. Ἐχομε γι' αὐτὸ χρέος νὰ τὸ κάνουμε ἐμεῖς οἱ ἄλλοι, ἐφόσον τὸ κάνουμε καὶ γιὰ τὸν εαυτὸ μας. Ὅπως προσευχόμαστε ἀντιπροσωπευτικὰ γιὰ ὅλα τὰ ἄλλα ζητήματα, π.χ. γιὰ τὸ ψομί ὅλων, ἔτσι εἶναι ἀνάγκη νὰ προσευχόμαστε με τὸ ἴδιο πνεῦμα καὶ γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὴν ἀμαρτία καὶ τὴν ενοχὴ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν μας. Φυσικὰ γιὰ νὰ συγχωρηθῇ ὁ ἄνθρωπος ἐπιβάλλεται ἡ προσωπικὴ μετάνοια καὶ ἡ συντριβή. Γιὰ νὰ μετανοήσῃ ὅμως, χρειάζεται ἡ ἐπίσκεψη τῆς Χάρης, ποῦ θα τὸν οδηγή-

Κυριακὴ ΙΑ' τοῦ Ματθαίου

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. ιη' 23-35)

Ἔπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησε συναῖραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. Ἀρξάμενου δὲ αὐτοῦ συναίρειν προσηνέχθη αὐτῷ εἰς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πρᾶθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἀποδοθῆναι. Πεσῶν οὖν ὁ δούλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων· Κύριε, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ καὶ πάντα σοὶ ἀποδώσω. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ τὸ δάνειον ἀφήκεν αὐτῷ. Ἐξελθὼν δὲ ὁ δούλος ἐκείνος εὗρεν ἓνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὄφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγε λέγων· Ἀπόδος μοι εἴ τι ὀφείλεις. Πεσῶν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων· Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ καὶ ἀποδώσω σοι. Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως οὗ ἀποδῶ τὸ ὀφειλόμενον. Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· Δούλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφήκᾰ σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ ἐγὼ σε ἠλέησα; Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. Οὕτω καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφήτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

ση στην μετάνοια. Η αγάπη εκτείνεται και μέχρι εκεί. Αυτό δεν έκανε ο Μεγάλος Μωϋσής; Αυτό δεν έκαναν οι Προφῆτες; Αυτό δεν έκανε στη γη προ πάντων ο Κύριος Ιησούς και το συνεχίζει και στον ουρανό όπου «έντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν»; Το ίδιο δεν κάνει το Πανάγιο Πνεύμα, το οποίο «ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις»; Αφού μετέχουμε σ' ένα μυστικό σώμα, την Εκκλησία, πῶς είναι δυνατόν να αδιαφοροῦμε γι' αυτή τη βασική ανάγκη των μελών της εκείνων, που δεν είναι σε θέση να την αισθανθούν; Μήπως πίσω από την δική μου προσευχή δεν υπάρχουν παρόμοιες προσευχές; Αν αυτό δεν ήταν σωστό, δεν θα ανέφερε ο Κύριος το αίτημα αυτό με αυτή τη διατύπωση («ἄφες ἡμῖν»), αλλά θα το διατύπωνε σε καθαρά προσωπικό τόνο: «καὶ ἄφες μοι τὰ ὀφειλήματά μου...». Δεν το κάνει όμως. Γιατί με το σταυρικό του θάνατο και την ἀνάστασή του έγινε μια μυστηριώδης ἀλλαγὴ στις σχέσεις μας με τους ἄλλους ανθρώπους. Συμμετέχουμε σε ὅ,τι συμβαίνει σ' ὅλους ὄχι μόνο επειδὴ ἀνήκουμε στο ίδιο βιολογικό

Κυριακή ΙΑ' του Ματθαίου

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ

Είπεν ο Κύριος αυτήν την παραβολήν· η βασιλεία των ουρανών μοιάζει με ένα βασιλέα, ο οποίος ηθέλησε να λογαριασθή με τους δούλους του. Όταν δε άρχισε να λογαριάζεται, του έφεραν έναν που χρωστούσε δέκα χιλιάδες τάλαντα. Επειδή δε αυτός δεν είχε να τα πληρώση, διέταξε ο κύριός του να πωληθή αυτός και η γυναίκα του και τα παιδιά του και όλα όσα είχε και να επιστραφούν τα οφειλόμενα. Τότε έπεσε ο δούλος εις τα πόδια του και του έλεγε, «Κύριε, κάνε υπομονή και όλα θα σου τα επιστρέψω». Και ο κύριος του δούλου τον σπλαγχνίσθηκε, τον άφησε ελεύθερον και του εχάρισε το χρέος. Μόλις εβγήκε ο δούλος εκείνος, συνήντησε ένα από τους σύνδουλους του, που του χρωστούσε εκατό δηνάρια. Και τον έπιασε από τον λαιμό και του έλεγε, «Δος μου όσα χρωστάς». Ο δε σύνδουλος του έπεσε εις τα πόδια του και τον παρακαλούσε λέγων, «Κάνε υπομονή και θα σου τα επιστρέψω». Αυτός όμως δεν ήθελε, αλλ' επήγε και τον έβαλε εις την φυλακήν έως ότου επιστρέψη τα οφειλόμενα. Όταν οι σύνδουλοί του είδαν ό,τι συνέβη, ελυπήθηκαν πάρα πολύ και ήλθαν και εξήγησαν εις τον κύριόν τους όλα όσα είχαν συμβή. Τότε ο κύριός του τον εκάλεσε και του λέγει, «Δούλε πονηρέ, όλο το χρέος εκείνο σου το εχάρισα, διότι με παρεκάλεσες. Δεν έπρεπε και συ να ελεήσης τον σύνδουλόν σου, όπως και εγώ σε ελέησα;». Και ωργισμένος ο κύριός του τον παρέδωκε εις τους βασανιστάς, έως ότου του επιστρέψη όλα όσα του χρωστούσε. Έτσι και ο Πατέρας μου ο ουράνιος θα σας συμπεριφερθή, εάν ο καθένας σας δεν συγχωρή τον αδελφόν του με όλην σας την καρδιά.

(ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, έκδ. Αποστολικής Διακονίας)

γένος, αλλά γιατί είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένοι μαζί μας. Αφού αποτελούμε και πνευματικά ένα οργανικό σύνολο και οι αμαρτίες τους δεν μας είναι ξένες. Και όπως προσευχόμαστε π.χ. για την απαλλαγή τους από άλλου είδους πληγές, αρρώστιες, έτσι έχουμε χρέος να προσευχόμαστε και για την κατ' εξοχήν διαταραχή της ανθρώπινης φύσης, την αμαρτία, που τους κατέχει. Είναι πρώτου μεγέθους χρέος αγάπης απέναντί τους.

Ο Κύριος όμως θέτει ένα όρο για την άφεση των αμαρτιών μας. Τον απαγγέλλουμε κάθε φορά, που τον ικετεύουμε να μας συγχωρήση. «Άφες ήμῖν... ως και ήμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν». Είναι ἴσως η μόνη φορά που ο Θεός καλείται να κάνει ό,τι έκαναν ήδη οι άνθρωποι. Γιατί; Η συγχώρηση μάς δίνεται ex opere operato, δυνάμει της θυσίας του Χριστού. Και πηγάζει από τα αβυσσαλέα βάθη της αγάπης του Θεού. Ένας όμως από τους υποκειμενικούς όρους της προσοικείωσης αυτής της άφεσης είναι η συγχωρητικότητα και η ανεξικακία του

Κυριακή ΙΑ' του Ματθαίου

υποκειμένου προς τους άλλους ομοίους του. Ειδικότερα αυτά τα δυο στοιχεία:

α) Πιστοποιούν τη γνησιότητα της μετάνοιας και της συντριβής μας. Όταν κανείς συναισθανθή τη δική του αμαρτωλότητα, τότε νοιώθει και την αμαρτωλότητα των άλλων. Και συγχωρεί με όλη του την καρδιά.

β) Αποτελεί αντινομία το να ζητώ συγχώρηση και να μη δίνω το ίδιο πράγμα στους αδελφούς μου είτε μου το ζήτησαν είτε όχι. Ο Κύριος στο σημείο αυτό είναι κατηγορηματικός. Μας είπε την παραβολή του χρεωφειλέτου των μυρίων ταλάντων, για να τονίση αυτήν ακριβώς την απαίτηση του Θεού από μας. Σαν κατακλείδα της παραβολής εκείνης λέγεται: «ούτω και ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφήτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν» (Ματθ. ιη΄ 35). Αλλά και της Κυριακῆς Προσευχῆς κατακλείδα αποτελεί ἡ διαβεβαίωση του Κυρίου: «ἐὰν γὰρ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν» (Ματθ. στ΄ 14-15).

Ἔτσι ἡ προσευχή γίνεται εργαστήριο αγάπης και συμφιλίωσης των ανθρώπων. Η προσευχή και η ικεσία που απευθύνεται με αγάπη ὀχι συναισθηματική, αλλά πρακτική, γίνεται πηγή θαυμαστών εξάρσεων και μεταβολών στις καρδιές. Κατά συνέπειαν αλλάζουν και οι εξωτερικές σχέσεις με τους άλλους. Γίνονται αδελφικές, ανθρώπινες, γνήσιες.

Αρχμ. Ευσεβίου Βίττη, από το βιβλίο «αναβάσεις», σελ. 150-153, εκδόσεις «Η ΕΛΛΑΦΟΣ», Αθήναι

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Τετάρτη 23 Αυγούστου 2017, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.

Σάββατο 26 Αυγούστου 2017, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.

2) 5ΗΜΕΡΗ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ Ε.Φ.Α.

Δευτέρα 2 - Παρασκευή 6 Οκτωβρίου 2017 η Ενοριακή Φιλόπτωχος Αδελφότητα του Ιερού Ναού μας διοργανώνει **5ήμερη Προσκυνηματική Εκδρομή σε Πάτμο - Λειψούς**. Τιμή εισιτηρίου 200 € (στην τιμή συμπεριλαμβάνονται μετακινήσεις, περιήγηση, ξεναγός, ξενοδοχείο και πρωινό).

Δηλώσεις συμμετοχής στις κυρίες της Φιλοπτώχου Αδελφότητας.

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΓΑΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. ΚΑΙ FAX: 22990 40040,

e-mail: ag.nikolaosmark@yahoο.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κυριακή 1Α' του Ματθαίου